

JAK DBAĆ O BEZPIECZEŃSTWO?

I. BEZPIECZNE URZĄDZENIA

- a) Z serwisów transakcyjnych należy korzystać tylko na sprawdzonych urządzeniach. Należy unikać logowania do aplikacji i stron z cudzych komputerów i urządzeń mobilnych
- b) Należy korzystać z dodatkowych programów (np. antywirus, firewall), które chronią komputery i urządzenia mobilne
- c) Należy regularnie aktualizować system operacyjny na komputerze
- d) Nie należy zmieniać ustawień bezpieczeństwa urządzenia, a w szczególności nie należy usuwać ograniczeń, które narzucił producent
- e) Aplikacje i programy należy pobierać wyłącznie z oficjalnych źródeł
- f) Należy blokować ekran urządzenia za pomocą dodatkowego zabezpieczenia (np. hasło, PIN).

1. Urządzenia mobilne

Smartfony i tablety coraz częściej zastępują inne urządzenia osobiste. Podobnie jak komputery, urządzenia mobilne wymagają odpowiedniej ochrony przed wirusami. Wielu użytkowników, myśląc o bezpieczeństwie telefonu lub tabletu, obawia się, że go zgubi, lub ktoś go ukradnie. Tymczasem bardziej powinniśmy się obawiać, że ktoś przejmie nad nim kontrolę.

O czym pamiętać, żeby bezpiecznie korzystać z aplikacji na urządzeniu mobilnym:

- a) Należy używać oprogramowania antywirusowego
- b) Należy blokować ekran hasłem lub PIN-em
- c) Należy instalować aktualizacje aplikacji i systemu operacyjnego
- d) Należy pobierać i instalować aplikacje wyłącznie z oficjalnych sklepów z aplikacjami
- e) Nie należy uruchamiać linków z wiadomości SMS lub e-mail, jeśli istnieje wątpliwość, że pochodzą z niebezpiecznego i nieznanego źródła
- f) Nie należy łączyć aplikacji mobilnej ze swoim kontem na obcych urządzeniach
- g) Nie należy odczytywać kodów QR nieznanego pochodzenia
- h) Należy ostrożnie podchodzić do instalacji aplikacji, które wymagają uprawnień do odczytywania i wysyłania wiadomości SMS
- i) Jeśli nie korzystają Państwo w danej chwili z Wi-Fi lub Bluetooth, należy je wyłączyć.

Uwaga! Żadna instytucja nigdy nie prosi, abyś instalował dodatkowe aplikacje lub certyfikaty.

2. Komputer

Bezpieczny komputer powinien mieć:

- a) aktualizowany i legalny system operacyjny
- b) oprogramowanie typu firewall
Firewall (zapora sieciowa) to jeden ze sposobów zabezpieczania komputerów, sieci i serwerów przed intruzami. Firewall stał się nieodzownym oprogramowaniem każdego komputera podłączonego do sieci. Zapora na domowym komputerze sprawdza cały ruch w sieci oraz ogranicza dostęp nieznanym programom lub użytkownikom
- c) oprogramowanie antywirusowe oraz zabezpieczające przed spyware i adware
To oprogramowanie, które wykrywa, zabezpiecza, zwalcza, usuwa i naprawia szkody, które powodują wirusy. Jeśli aplikacja zawiera szkodliwe oprogramowanie, program antywirusowy wykonuje odpowiedni ruch, który wyklucza wirusa i pozwala na bezpieczny dostęp do uruchamianego programu. Ważne jest, aby każdego antywirusa odpowiednio często aktualizować. Pozwala mu to „być na bieżąco” w świecie wirusów. Dzięki aktualizacji program zbiera informacje o najnowszych wirusach i dostaje instrukcje, które pozwalają mu je zwalczać i naprawiać. Cenione na rynku firmy, które produkują oprogramowanie antywirusowe, codziennie aktualizują definicje wirusów
- d) oprogramowanie antyspamowe
To rodzaj oprogramowania, które blokuje niechcianą korespondencję mailową. Programy filtrują wiadomości i wykorzystują tak zwane czarne listy adresów i domen używanych przez spamerów. W większości tego typu oprogramowania możemy

zmieniać ustawienia reguł (np. określać słowa kluczowe, występujące w materiałach reklamowych). Pozwala to zablokować naszą skrzynkę pocztową na wiadomości, które zawierają te słowa w tytule przesyłki. Jednak programy te nie są bezbłędne i potrafią czasem zablokować korespondencję, która powinna być dostarczona, dlatego warto sprawdzać folder spam i weryfikować, czy wszystkie wiadomości, które do niego trafiły, rzeczywiście powinny się w nim znaleźć.

II. BEZPIECZNE HASŁA

- a) Należy stosować skomplikowane hasła i zadbać o to, aby trudno było je odgadnąć (minimum osiem znaków, w tym znaki specjalne, liczby, duże i małe litery)
- b) Nie należy używać w haśle trywialnych zwrotów oraz informacji, które łatwo powiązać (np. imię czy nazwisko) lub odgadnąć (np. aktualny miesiąc, rok)
- c) Należy regularnie zmieniać hasła i nie udostępniać ich nikomu
- d) Należy używać unikalnych haseł do serwisów www. Nie należy wykorzystywać tych samych haseł, które stosuje się w innych systemach, na forach czy portalach.

III. BEZPIECZNE LOGOWANIE DO E-BOK

- a) Nigdy nie należy udostępniać osobom trzecim identyfikatora (loginu) ani hasła dostępu. Hasło do logowania w serwisie ustalają Państwo samodzielnie
- b) Wpisując identyfikator (login) i hasło należy się upewnić, że nikt ich nie podpatruje
- c) Nie należy logować się do aplikacji na komputerach dostępnych w miejscach publicznych
- d) Należy stosować bezpieczne hasła i starać się nie używać prostych do odgadnięcia haseł
- e) Nie należy zapisywać nigdzie haseł i pamiętać o ich regularnej zmianie
- f) Przed odejściem od komputera należy się wylogować i zamknąć przeglądarkę
- g) Należy sprawdzać datę ostatniego poprawnego oraz niepoprawnego logowania
- h) Jeśli na stronie logowania pojawią się dodatkowe pola, które należy uzupełnić np. wpisać dane osobowe lub hasło jednorazowe, lub zauważą Państwo jakiegokolwiek nieprawidłowości, nie należy podawać danych i natychmiast zgłosić problem do Biura Obsługi Klienta.

IV. BEZPIECZNA INSTALACJA APLIKACJI

Jeśli zdecydują się Państwo pobrać jakiegokolwiek oprogramowanie na swoje urządzenie, należy pamiętać:

- a) aplikacje powinny być pobierane z autoryzowanych sklepów. autoryzowane sklepy to: App Store (iOS – Apple), Google Play (Android), Windows Phone Store (Windows Phone) oraz Windows Store (Windows 8.1) – należy korzystać tylko z tych sklepów, ponieważ znajdujące się tam programy są cyfrowo podpisane i są sprawdzane pod kątem bezpieczeństwa
- b) nigdy nie należy pobierać aplikacji z niezauważanych źródeł oraz należy unikać pobierania aplikacji od osób trzecich (np. przesyłanych przez Bluetooth lub w SMSie)
- c) należy ostrożnie podchodzić do instalowania aplikacji, które żądają od Państwa nadania uprawnień do odczytywania lub wysyłania wiadomości SMS.

V. BEZPIECZNE MAILE

- a) Nie należy otwierać podejrzanych maili i załączników
- b) Należy zwracać szczególną uwagę na załączniki posiadające kilka rozszerzeń plików jednocześnie, np. przelew.pdf.zip, wypłata.jar.doc
- c) Należy sprawdzać, czy rzeczywisty adres odnośnika (link) jest spójny z tym, który widzą Państwo w treści maila

- d) Należy zwrócić uwagę na wiarygodność nadawcy oraz sposób w jaki zwraca się do Państwa
- e) Nigdy nie należy logować się do serwisu transakcyjnego z linka, który otrzymali Państwo w mailu
- f) Nie należy realizować transakcji na podstawie maila. Należy sprawdzić dokładnie tego typu dyspozycje.

VI. BEZPIECZNE STRONY WWW

- a) Należy sprawdzić poprawność witryny serwisu www, z którym się Państwo łączą (certyfikat oraz połączenie HTTPS)
- b) Nie należy wchodzić na podejrzane i nieznane witryny - należy zwracać uwagę na adresy URL stron, które Państwo odwiedzają, zwłaszcza na tzw. skrócone adresy URL. Takie strony mogą zainfekować Państwa urządzenie złośliwym oprogramowaniem
- c) Nie należy podawać danych osobowych na niezauważanych witrynach, w szczególności loginu i hasła na stronach obcych serwisów
- d) Logując się do serwisów, należy wpisywać stronę logowania samodzielnie lub używać przycisku „Zaloguj” po ręcznym wpisaniu adresu strony. Nigdy:
 - nie wolno korzystać z linków do logowania, które otrzymują Państwo mailem czy w portalach społecznościowych
 - nie powinno się szukać strony do logowania w wyszukiwarce internetowej – można trafić na fałszywe strony, które udają stronę, na którą chcą się Państwo zalogować.

VII. BEZPIECZNE PROFILE I OFERTY

- a) Jeżeli dostali Państwo prośbę od znajomego, aby zrobić mu przelew uważaj – możliwe, że piszesz z oszustem. Należy skontaktować się ze znajomym w inny sposób i potwierdzić, że faktycznie to on prosi Państwa o przelew
- b) Przed zakupem należy sprawdzić, od kogo kupuje się towar: jak długo istnieje dana firma, gdzie ma siedzibę, czy można się do niej dodzwonić oraz jakie opinie wystawili inni kupujący
- c) Nie należy ufać ofertom pracy, które przychodzą bezpośrednio na Państwa skrzynkę pocztową, szczególnie tym wyjątkowo atrakcyjnym. Gdy szukają Państwo pracy, należy korzystać wyłącznie ze znanych portali.

VIII. BEZPIECZNE ROZMOWY TELEFONICZNE

- a) Nie należy ujawniać prywatnych danych, dopóki nie ma się pewności się, z kim się rozmawia. Pracownika instytucji zawsze można sprawdzić oddzwaniając do Biura Obsługi Klienta i potwierdzając jego tożsamość
- b) Nie należy ufać nieznanemu rozmówcy, który chce, aby podać mu poufne dane (hasła, PIN-y).